

Nr 123.

Av herr **Olsson** i Stockholm **m. fl.**, *angående demokratisering och förenkling av den centrala statsförvaltningen samt under densamma sorterande verk och institutioner.*

Föregående år firade Sveriges riksdag 500-årsjubileum. Det blev en påminnelse till folket i allmänhet och den nuvarande riksdagen i synnerhet om vårt nuvarande parlamentariska styrelseskick. Från olika håll i in- och utlandet hälsades denna högtid med varma och lofvärda ord.

Emellertid har vårt parlamentariska liv en baksida, som den icke initierade riktigt kan komma underfund med. Det gäller statens förvaltningsapparat i sin helhet. Från de mest skilda håll har under de senaste åren framförts en amper och berättigad kritik mot själva systemet. Det talas om den »nådiga tågordningen» om den »oerhörda byråkratin i förvaltningen», om »ärenden som aldrig blir avgjorda», och förbittrade röster höjes rätt ofta mot hela det nuvarande byråkratiska systemet. Att så är förhållandet måste vara ganska naturligt, ty någon verklig rationalisering har icke förekommit. Den från början blygsamma statsapparaten har växt ut och slutligen fått alldeles orimliga proportioner. Visserligen har små ansatser gjorts att hejda denna utveckling, men några effektiva resultat har aldrig uppnåtts. Byråkratien har i stället blivit allt fastare rotad och förvaltningsapparaten har växt med denna. Orsakerna till detta förhållande äro många. De växlande konjunkturerna har spelat en viss roll, likaså politiska skiftningar i samhällslivet. Naturligtvis har även samhällsutvecklingen i sin helhet haft en väsentlig betydelse i fråga om den statliga förvaltningens utveckling. Och i detta senare fall har den statliga utvecklingen varit en betingad nödvändighet av samhällsutvecklingen i allmänhet. Men utväxterna på den statliga förvaltningsapparaten är icke desto mindre både många och fula samt därtill synnerligen dyrbara. Dessa förhållanden har ej helt kunnat undgå vare sig riksdagen eller regeringar, ty utredningar har företagits, som givit vid handen att enskilda statsinstitutioner varit överorganiserade och att en begränsning därför måste vidtagas. I något fall är detta också påbörjat (domänverket), men något större resultat kan ännu icke uppvisas. Att söka genomföra en omorganisation av ett statligt verk utan att närmare syna övriga och den centrala förvaltningsapparaten i sömmarna torde inte vara möjligt. Alla grenar sitter på samma stam och har samma utgångspunkt. Vill man komma hela detta väldiga problem närmare in på livet, då måste en grundlig och allsidig utredning med förslag om förändringar för hela

förvaltningen ske. Det är icke möjligt att i en motion anföra den mängd av exempel och material, som finns rörande byråkratin i statsförvaltningen. Ej heller är det riktigt att återge förhållandena inom en institution eller inom ett verk för sig, ty detta skulle bli missvisande. Endast i hela sitt sammanhang kan denna fråga bedömas. Socialstyrelsen förklarade också redan år 1926 beträffande en utredning rörande statens lönestatistik för befattningshavarna att denna var ofullständig och otillfredsställande. Detta visar, att till och med statliga myndigheter pekat på rådande missförhållanden, vilka dock ur vår synpunkt är av mindre betydelse. Det viktigaste är en verklig demokratisering av hela statsförvaltningen och en omorganisation syftande till förenkling och avbyråkratisering. Motionärerna anse, att tiden nu är inne att sätta yxan till roten och att en verklig upprensning i statsbyråkratin kommer till stånd. I anslutning till ovanstående hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om utredning och förslag till demokratisering och förenkling av den centrala statsförvaltningen samt under densamma sorterande verk och institutioner.

Stockholm den 16 januari 1936.

Arv. Olsson.

Albin Ström.

Verner Karlsson.

K. Kilbom.

Torsten Henrikson.

Aug. Spångberg.

Vikt. Herou.

Nils Flyg.
